

Skjernøyposten

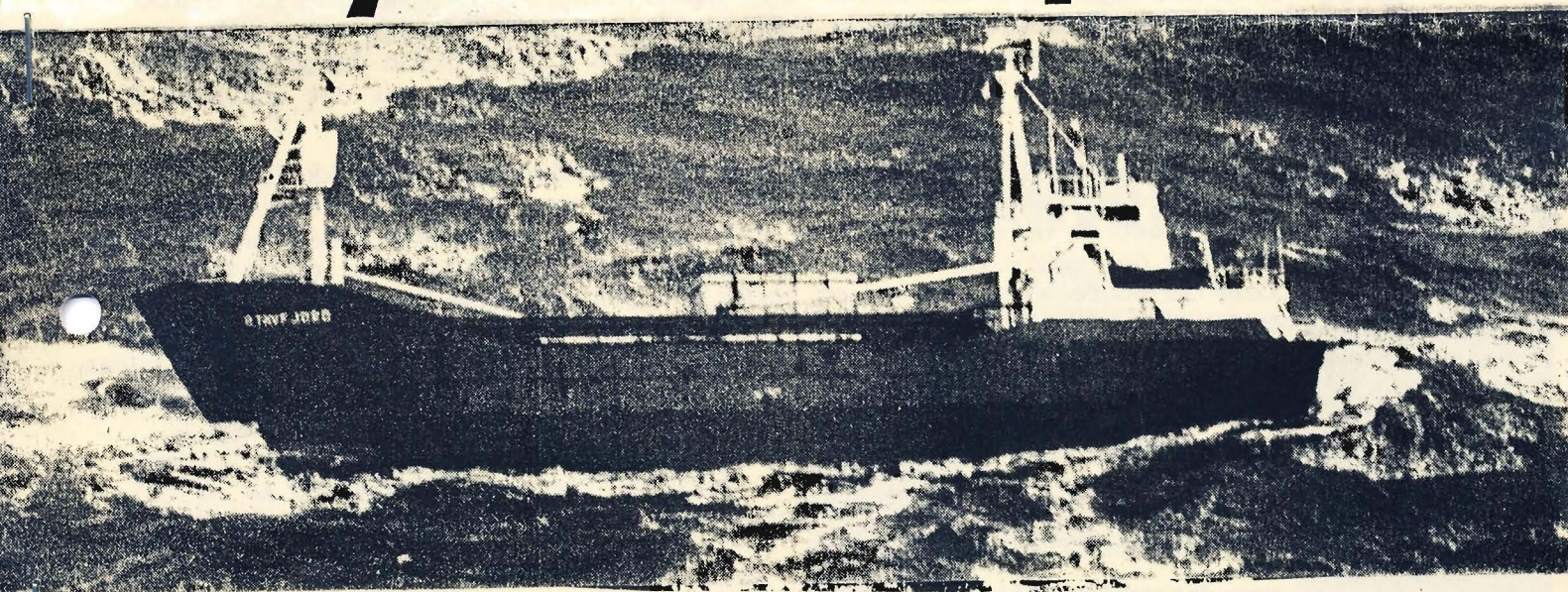
— ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME

NR. 1

VINTER 1993

25. ÅRG.

Dynamitt-skipet

Dette skip M/S STAVFJORD har sandelig satt merker etter seg over hele Norge, for ikke å si hele verden, da det fullastet med sprengstoff (500 tonn) forliste mellom Hjelman og Færøy (Insteskjør) for så å bli sprengt i luften halvannet døgn etter.

Dramaet begynte om ettermiddagen lørdag 9. januar da M/S STAVFJORD sendte ut nødmelding da en kjempesjø hadde lagt skipet over slik at lasten hadde forskjøvet seg, og de hadde stor slagside. Det var høy sjø i området som skipet befant seg, syd av Ryvingen fyr, og det blåste sterk sydvestlig kuling 20 m/sek. Lasten forskjøv seg da mann-skapet hadde lagt om kursen for å søke nødhavn i Kleven. M/S STAVFJORD som var landets eneste dynamittskip og som var hjemmehørende i Mo I Rana, var på vei til Jøssingfjord.

Fors. Side 2

Rekvirert ble redningshelikopter fra Sola og redningskrysseren ÆGIR som lå i Farsund. I tillegg kom slepebåten MJØLNER fra Kristiansand. Mannskapet på STAVFJORD som besto av 4 personer ble tatt opp av helikopteret og bragt inn til Mandal, men før de gikk fra borde fikk de rigget ut en slepetrosse akter da det var helt umulig å komme fram på bakken for å få ut en trosse der. Så begynte den vanskelige slepingen mot Kleven. stavfjord ble slept med akterenden først av ÆGIR med MJØLNER etter. Når klokken var blitt 20.30 og slepet befant seg 1 1/2 nautisk mil sydvest av Ryvingen, brakk sleperen og en får ikke nytt feste før båten er en halv nautisk mil av Ryvingen. Videre innover går det, men når de kommer vest av Færøyboene, brekker slepet på ny, og STAVFJORD driver inn mot boene, men går så vidt klar Ytre Færøyboe som bryter kolosalt. Klokken er da ca. 22.45 og MJØLNER greier, etter nesten å drive inn på Færøyboene, å få festet den sleperen som er igjen og få dradd skipet ut. Det ser ut til å lykkes og STAVFJORD siger vestover, men så brekker sleperen på nytt. Da begynner dramatikken. Helikopteret som hele tiden har hengt over drar ut til havs, MJØLNER går med stor fart inn bak Færøy og ÆGIR går ut mot Ryvingen og inn Eigelandsrennen.

STAVFJORD seiler sin egen sjø, går igjen klar Færøyboene og driver inn mot skjærene. Den treffer Insteskjær i sydenden og litt inne på Galiotten (skjæret syd for Insteskjær). Den treffer med styrbord side som ligger nesten under vann fra før og legger seg helt vannrett innover, en ny sjø kommer så, og båten legger seg vannrett ut mot B.B. side. STAVFJORD har hele tiden hatt alle dekslysene tent så det var lett å se dramaet fra land og i tillegg var det klart måneskinn. Når STAVFJORD igjen legger seg over skjærene, ser vi fra land dekslysene forsvinne, og igjen er det noen få nødllys fra livbåtplassen. I måneskinnet ser vi båten bli liggende innover land. Folk i Valvik og Dyrstad som hadde utsikt mot sjøen satt og fulgte med fra stuevindue og flere hadde gått ut og tatt oppstilling på knatter nærmere sjøen. Det var folk helt ute ved Matodden og i Slottsborgeia. I Valvikbakken var det mange biler som hadde tatt oppstilling, og her var det fin utsikt (godt lysmastene var blitt fjernet). Folk som sto ute på fjellene viste nok hvilken farlig last båten hadde, men spenningen for å se hvordan det gikk var for stor, men når en fikk se blålysene til politibilen i stranda, var det nok best å trekke seg tilbake.

Politiet var nå i full gang med evakueringen av befolkningen, de gikk fra dør til dør og bar folk øyeblikkelig forlate huset og komme seg over på andre siden av øya. Små barn blir tatt ut av sengene og inn i bilen, hvor en dro til familie, venner og kjente. En stor del søkte tilflukt i kapellet som var oppvarmet til gudstjeneste dagen etter, så storesalen var god og varm. Her var det også mye mat og kaffe og saft. Det var forskjellig bakverk etter julefestene som lå på frysen som ble tint. MADRASSER BLE LAGT PÅ GULVET TIL DE MINSTE OG DET VAR OGSÅ LEKER OG SPILL FOR barna så her var det ingen nød, men det ble nokså trøttende etter hvert som timene gikk og en ikke visste hva en skulle gjøre. De fleste regnet med å komme tilbake i løpet av natta. Noen hadde gått fra husene uten å ta med noe, ikke penger, ikke tannbørst, ikke en gang fått låst huset. Politiet kom med orientering av og til, men de ventet på ekspertene fra Dyno Industrier før de kunne svare på hvor farlig det var med sprengstoffet ombord.

Men her var det tusenkroner-tipset til avisene. VG var de første på plass, etterfulgt av "Lindesnes", "Dagbladet", "Fædrelandsvennen", "Stavanger Aftenblad", så NRK-Sørlandet, TV 2, NRK-TV. Det ble filmet og fotografert over alt både ute og inne, så her var en i rampelyset. Vi fikk lånt en radio hvor det ble sendt nyheter hver time om situasjonen på Skjernøy over NRK hvor reporter Siv Kristin Sællman orienterte, både fra kapellet og politikammeret i Mandal.

Slik gikk tiden med å drikke kaffe, spise nattmat eller bare vente, inntil politbetjent Arvid Adriaenssens bestiger talerstolen og opplyser at folk fra Dyno Industrier ikke tillater at folk får gå hjem i natt, så en får finne seg andre plasser. Da er klokken nesten 02.30. De fleste hadde avtalt på forhånd med folk fra Ytre og Nedre Farestad, så en kunne bare komme når tid som helst. Noen valgte å gå på hotell i Mandal, hvor politiet ordnet med plass. Takk til Farestadfolk som tok imot vesterøyfolket med husly og frokost. Politiet opplyste fra talerstolen at

SKJERNØYPOSTEN

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik
Tlf. 043-68611

I redaksjonen: Håkon Karlsen,
Georg Walvick og Norvald
Jenssen.

Adr.: Skjernøy, 4500 Mandal.

Postgirokonto: 0802 5425368

Kontakt i USA:

Mrs. Agathe Thompson
RD 1, Box 423, Stone Ridge
N.Y. 12484

Abonnementspris pr. år kr. 40.-
USA \$ 8.-

Litt fiskeprat

Det er i begynnelsen av mars, litt kald østlig vind, men sola varmer godt, så vinteren er nok på hell. Ja vinter har det nesten ikke vært, men januar måned var mest en eneste stor storm, med av og til orkan i kastene, med vind fra syd-vest til nord-vest og regn, med landligge for fiskerne i 3-4 uker. I februar var været fint og ganske bra med fisk og reker. Trålerne tok gode rekefangster på Revet og nå i det siste også i Mannefjorden. Ellers har det vært veldig godt med lyr på garn. Tror en må mange år tilbake i tid siden en fikk så mye av denne fiskeslagen, helst i størrelse 1 til 2 kg. Men så brøt markedet sammen i Danmark og ellers i Europa, og prisene falt på alle slags fisk, og lyr og sei

under 1 kilo kunne en ikke bli av med i en periode. Billig fisk fra Russland, Island og Nord-Norge får skylda for sammenbruddet.

Ellers er et nytt fiske på gang. Det er breiflabb (havulke) som fiskes med noen veldig store maskede garn utforbi land, på 150 til 300 meters dyp. Breiflabben kan bli opp til 30-40 kg, men det er bare halen som kan brukes og den utgjør bare 30% av vekten. Men prisen er bra, 60-70 kr. pr. kg. så det skal ikke så mange til før det blir noe av det. Og enkelte helleflyndre havner også i disse garna.

Det er også mye småtorsk under kiloen, så får håpe den ikke blir fisket opp før den blir stor. Helst skulle all torsk under 1/2 kg. bare kastes ut igjen, da den vokser til over 2 kg. på bare vel ett år.

Som dere ser kjære lesere, er det ennå en del fisk i sjøen, så det er ikke vanskelig å få en fiskemiddag. -- Ha det, Vi møtes igjen i juni.

ADVARSEL

- ETTER PÅLEGG FRA
• DIREKTORATET FOR BRANN-
OG EKSPLOSJONSVERN
• ER FERDSLSFORBUD INNFØRT I
• FØLGENDE SONER PÅ VED
• SYDSIDEN AV SKJERNØY.
1. INNENFOR EN AVSTAND
• AV 400M FRA HJELMEN
2. I ET SOM BELTE LANGS
• STRANDLINJEN FRA
• MATODDEN TIL LYKTA PÅ
• NAUTSFJELLET
- VEST-AGDER POLITIKAMMER
• POLITIMESTEREN

Skiltet som ble satt opp i Skjernøysund og i Kapellbakken. Etter at området ble frigitt er det satt opp skilt som nå opplyser fiske og ferdselsforbud rundt vraket.

UNGDOMSFORENINGEN

Årsmøtet før 1992 ble avholdt i lillesalen onsdag 9. des. 1992, og det var 18 frammøtte medlemmer.

For første gang i foreningens historie står det ei kvinne som formann - Åshild Aalvik som ønsket velkommen.

Andakten ble holdt av Bjarne Christensen. Årsmeldingen som ble lest av forkvinnen viste forskjellig og variert virksomhet med 9 temamøter og 5 vanlige onsdagsmøter. Temamøter samler flest folk og møtene har vært givende. Bønnegrupper har det vært 10 ganger men bare to er i sving nå. 2 møteuker har vært holdt, en i vinter og en i høst. Disse samlet ganske bra med folk. Så var det skuddårsfesten da - 29. febr. - festen har vært omtalt tidligere og var kjempe fin med over 100 deltakere og varte til kl 01.30. Det ble severt full middag med desert for kr 65,- likevel var det kr 2000.- i overskudd. To dugnader er blitt holdt, og av nyanskaffelser er det en oppvaskmaskin som endelig er kommet til en sum av nærmere kr 30.000.- Det er også kommet lesepult til gustjenster og en ny stor vifteovn. Til skuddårsfesten ble det innkjøpt middagstalerkner.

Av årsmeldingen for ungdomsgruppa som ble lest av Elin Dyrstad viser at den arbeider bra og har jevn bra oppslutning. Det har vært 13 vanlige gruppekvalder + et par festkvalder, en tur til Holum, og var med å arrangere skuddårsfesten som de synes var veldig gøy. Fisketuren gikk i år til Odd en fin kveld på forsommeren. Til den årlige Rivenesturen stilte 22 ungdommer opp tross været ikke var helt bra i slutten av august. Vanlig gruppekvald har i 1992 samlet 14 - 15 ungdommer.

Årsmelding Yngres ble lest opp av Lillian B. Dyrstad. Barna er trofaste til å møte opp på samlingene og årskullet har gått noe opp fra året før til 9 stykker. Det har vært 10 vanlige yngresmøter, og 4 små yngresfester samt en tur til Åseral til Austruds hytte i veldig fint vær, hvor vi hadde fottur til Eikeraben.

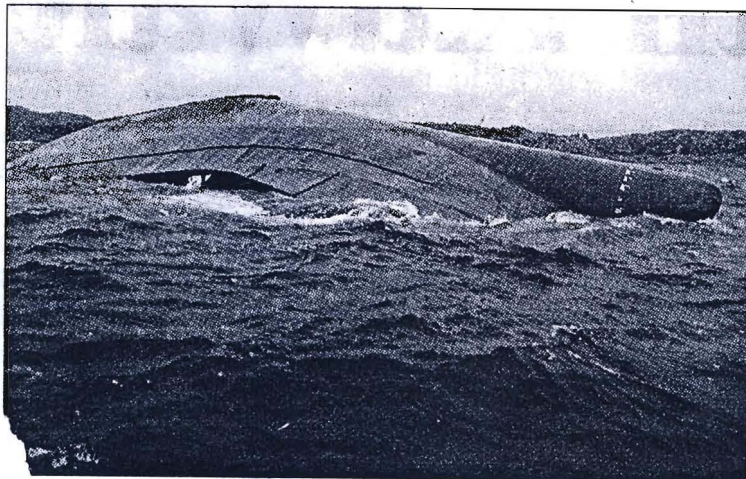
Vi hadde også en tur til Evens sjøbu i Valvik, vinden ulte litt utafor men inne var det lundt og godt.

Valg Åshild ble gjenvalgt som forkvinne. Eilif Christensen og Olav Aalvik var på valg men stilte til gjenvalg da det er vanskelig å finne villige kandidater, så de ble valgt inn igjen. Styrets sammensetning er: Fork. Åshild Aalvik, Roald Syvertsen, Eilif Christensen, Sylvia Christensen, Olav Aalvik.

Valg Ungdomsgruppe: Gjenvalg på Tom Inge Dyrstad og Elin Dyrstad, fra før står Bjørg Greipslagd og Sigurd Aalvik.

Valg Yngres : Henning Jensen og Lillian Dyrstad går ut, Lillian stiller til gjenvalg og blir valgt inn igjen. Ny valgt er Ingebjørg Austrud. Fra før står Nora Christensen og Steinar Greipsland.

Mannskapet obord i dynamitt-skipet «Stavfjord» var reddere for stormen enn for bomben de hadde under dekket da lastebåten fikk slagside like ved Ryvingen fyr lørdag ettermiddag.

DYNAMIT

LASTEN

SOM

EN BOMB

evakueringen hadde gått greit, men fikk litt missnøye for at det ikke var ordnet med plass på forhånd.

Veien over til vesterøya var nå sperret av politipatruljen, men veien fra Skjernøysund var ikke stengt, og vi vet folk kom den vegen til Dyrstad av nysgjerrighet om natta. Men i allefall hadde folk fra Dyno Industrier og politi gått ned til Bogstuvågen og funnet fenghetter og emballasje i sjøen kl. 04.00 om morgenen.

Gudstjenesten søndag samlet 14 personer. Søndag kl. 12.00 var det samlet til fullsatt storesal i kapellet hvor politimesteren og folk fra Dyno skulle orientere. Her var også pressen til stede så det var fotografering hele tiden. Her ble evakueringsforbudet opphevet så folk kunne dra hjem igjen hvor det ble svart med applaus. Det ble vist fram poser (ikke ulikt chipsposer) og det ble advart på det sterkeste å ikke røre disse som inneholdt 10 fenghetter og skipet hadde 29.000 av disse ombord som var lagret i en kontainer på dekk + 15.000 el. fenghetter som ikke fløt, ellers var det dynamitt, 100 tonn som var lagret i rør på ca. 1 m. lengde, så var det 100 tonn pulversprengstoff, så var det 300 tonn granulert gjødning (ammoniumnitrat), sistnevnte er eksplosiv når det får tilsatt diesel. Det blir mye brukt da det er et billig sprengstoff. Gjødningen var lagret i sekker på 1000 kg. pr. stk. og sannsynligvis var det de sekkene som forskjø seg da skipet fikk slagside.

STAVFJORD hadde 20 tonn diesel i tankene. Det må ha gått hull på de nokså fort, for på natta luktet det diesel over hele Ytre Farestad så en regnet med at hele Bogstuvågen lå full.

Søndag morgen var det mange som tok turen over Vardåsen og ned i Bogstuvågen. Vraket av STAVFJORD lå da på siden rett ut av Flateskjær, det vil si øst av Guleskjær og i forholdsmessig smult farvann, fra Vardåsen så en bare bunnen. Der er det heller ikke dypt, ca. 6 - 8 m. I Englevika og Bogstuvågen i det hele så det ikke ut. Det lå plast gjødningssekker, paller, innredningsbiter over alt, for ikke å snakke om alle "chipsposene" med fenghetter. I Englevika var hele bukten fylt opp. Det var oppblåsbare gummiplåter og kuste livbåter. Noen av pallene var fremdeles ferdigpakket med plast over. Noen folk hadde bært på land en god del, det var vel en ti, tolv stykker der ute av Skjernøyfolk og TV 2, NRK, og noen avisfolk. Siviltforsvaret hadde blitt underrettet tidlig på morgenen om å samle folk til å plukke sprengstoff.

Etter møte på politikammeret kom de ut i Englevika kl. 11.30. Skjernøyfolkene ble takket for jobben med å plukke opp paller o.l. på denne måten: "Nå fjerner dere dere herfra med en gang, hvis ikke så blir dere hentet av politiet!" Så viste det seg at på ettermiddagen ble flere av folkene igjen budsendt for å være med å hjelpe, det var en svær jobb, det er sikkert. Politiet hadde også rekvirert båter fra Dyrstad og andre plasser for å plukke fenghetter rundt vraket og i åpen sjø. For ekspertene fra Dyno Industrier hadde jo forsikret at skipet ikke ville sprengte. Været var også ganske bra på formiddagen og sjøen smul. Etter at evakueringsforbudet var opphevet var det som en lpeild for over hele sørlandet. Det kom biler fra alle plasser. Biler sto parkert fra Valvikbakken til Dyrstad, og folk var over alt på heier og knatter, på Slottsborg og i stranda og Bogstuvågen. Så begynte det å regne, da ble aktiviteten noe mindre. Folk satt seg for å se nyheter med innslag fra Skjernøy og gikk til ro heller tidlig på kvelden i trygg forvisning om at vraket lå trygt.

Om natten begynte det å blåse opp igjen, og sjøen økte veldig, og så mandag morgen kl. 05.10 smalt det. Først ett drønn, så noen sekunder, så ett drønn til. Hele vesterøya våknet, en kunne merke rustingen i huset. Innover i Mandal våknet folk og politiet fikk mange meldinger om mystisk smell. Bjarne Christensen hadde vært i stranda kl. 05.00 for å se til båten, og var just kommet hjem da det smalt. Han forteller til avisene at han så et lysglimt og en vannsøyle flere hundre meter til værs. Han var også den første til å melde av til politiet at nå

var skuta sprengt. Men de som sov like godt den morgenen var de eksperter fra Dyno Industrier på Solborg Hotell som sa at skuta ikke kunne gå i luften, og de sov helt til de fikk telefon fra politivakta.

Så var det på'n igjen med pressefolk NRK osv. Martin og Alf Pedersen som bor nærmest ble på morgenvisten intervjuet av Sørlandssendinga og Alf forteller at det smalt verre under krigen da minen i Slotsborgviken smalt. Da datt bildene ned av veggen og klokka stoppet. Når det lysnet av dag gikk en på leting etter spor fra eksplosjonen og en fant flere ting fra det som hadde vært STAVFJORD, bl.a. spanterester, flere små platebiter, en del av en sjakkell og en tung gjenstand, kanskje stammen til et anker med anslått vekt rundt 50 kg, lå langt inne på land i Risseviken.

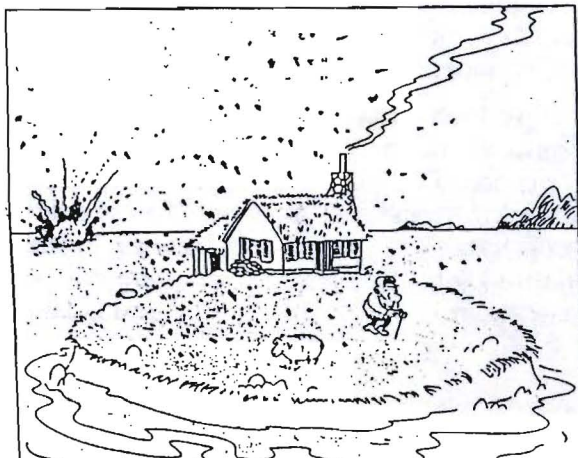
Så skjedde det det som ingen ville tro, så overraskelsen var stor. Tidspunktet var i allefall gunstig. Hadde det skjedd søndag ettermiddag, ville kanskje noen blitt truffet av splinter, da det var fullt av folk i området. Det var også gunstig for dem som lurte på hvordan lasten og vraket skulle fjernes, for nå var alt fjernet, bortsett fra området som ligger fullt av deler.

Nå ble det øyeblikkelig satt en sikkerhetssone på 400 m radius fra eksplosjonsstedet samt 50 meters sikkerhetssone fra Matodden lykt til Nautsfjellets lykt i frykt for nye eksplosjoner. Det ble satt vakt på brua i Skjernøysund hvor de som ikke hadde noe på Skjernøy å gjøre ble høflig avvist av en politikvinne. Sivilforsvaret sto vakter i Valvik og på Dyrstad hvor en så vidt fikk lov til å gå til stranda for å se til båtene. Hver gang ble en forevist en slik "chipspose" i tilfelle Kl. 18.00 ble det påny orientering på kapellet. Og ekspertene fra Dyno prøvde så godt de kunne å forklare hva som hadde skjedd. Eksperter kan jo ta feil og det gjorde de grundig i dette tilfelle, og de måtte motta en god del kritikk. Forklaringen til smellet må ha vært (ifølge ekspertene) de fenghettene som ikke fløt, de elektriske som må ha ligget under skipet, og de må ha blitt avfyrt under gnissingen mot havbunnen. At det kom to smell var også en fordel, for hvis det var ett, ville det ha vært dobbelt så kraftig. At det kom to smell kunne tyde på at noen fenghetter hadde sinking.

Det som skjedde senere i uken var at det ble satt opp to advarselsskilt, ett i Skjernøysund og ett i Kapellbakken, med orientering om sikkerhetssonen som står der ennå. Sivilforsvaret har hatt opprydding hele uken, samt hver helg har froskemenn lett etter sprengstoff. Det ble også skrevet noe i avisene hvor politi, sivilforsvar, sprengstoffeksperter har fått sin kritikk. Det er også pekt på om det kunne ha vært andre muligheter med innsleepingen av båten. Vil nevne at skipper og maskinist på ~~ÆGIR~~, Eilif Christensen og Tom Abrahamsen, er begge bosatt i Valvik, og det må sikkert ha vært en ekkel følelse for dem når de måtte forlate en flytende bombe rett utenfor stuedørene deres.

Vår kritikk blir ikke vendt mot politiet, de gjorde bare jobben sin og når det gjelder sprengstoff, har de ikke nok ekspertise til å avgjøre hvor farlig det kan være. Så vi forstår politimesteren i det innlegget i "Lindesnes" senere i uken at eksperter også kan ta feil.

Vi vet heller ikke om det var greiere å slepe inn Oddefjorden eller Ryvingfjorden, kanskje andre da måtte evakuere? Men det er adskillig vanskeligere å slepe i medsjø. Vi vil ikke sende ut kritikk til noen, men vi synes sivilforsvaret hadde nesen litt høyt i sky. Kanskje de hadde for godt betalt ???

Også danskene har registrert smellet utenfor her. Dette er klippet ut av en avis fra Fredrikshavn.

Et skib lastet med dynamit og godning er sprunget i luften nær den norske ø Skjern-øy:
.... Nu slipper vi da for at sprede møgi år!!!

Til sommeren, nærmere bestemt onsdag 30. juni kl. 17.00, har styrene i Skjernøy Vel og Skjernøy Historielag i fellesskap blitt enige om å arrangere en Skjernøy-dag. Det har jo som kjent vært arrangert Skjernøydager tidligere ved Grendehuset på rarestad, men denne gangen vil vi prøve noe nytt.

Friområdene på Rosnes og Ytre Farestad ligger der

med sin historie, og den er det viktig å ta vare på, og synliggjøre!

Mye har skjedd der ute siden høsten 1990, da Skjernøy's befolkning sa ja til å delta i et kulturlandskapsprosjekt. En takk til Henrik Lund som fikk det hele i gang. Stier er blitt ryddet, tak på flor og sjøbu, satt opp informasjonstavler og skilter som forteller historier og viser vei. Det hele er blitt et yndet turistområde hvor flere har fått mang en god stund.

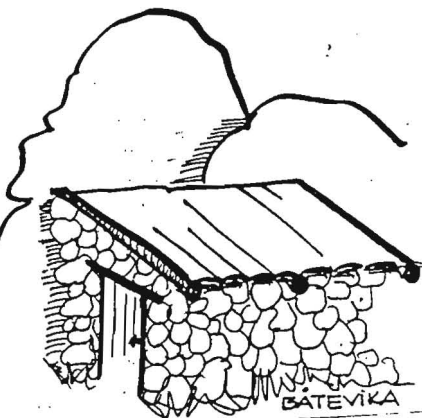
Dette området ønsker vi denne sommerdagen skal bli "levende"! Med det mener vi aktiviteter i fra Båtevika til Indre Nodevika. Aktivitetene vil være: Guiding i området av kyndige personer som vil fortelle fra tidligere tider, skape liv og røre i Båtevika, kor vil synge, dykkere vil finne spennende ting på havbunnen, mat og drikke i flere varianter vil være til salgs, og personer (det gjelder også deg) som har produkter de gjerne vil selge (det kan være hva som helst) vil ha sine butikker ved sommerflorene.

Vi vil avrunde det hele med lek og dans i Indre Nodevika.

Dette håper vi blir en vellykket dag. Båtskyss blir satt inn slik at alle som vil skal få muligheten til å oppleve Skjernøydagen 1993.

Hilsen Skjernøy Vel og Skjernøy Historielag.

**SKJERNØY-
DAGEN
1993**

Pass opp for gule poser

Frakgods fra den forliste lastebåten «Stavfjord» drøv i land i flere lukter og viker på Skjernøy. (Foto: Arild Jakobsen)

Georg, til venstre, og Svein Walvik fant halve roret fra den forliste lastebåten. (Foto: Arild Jakobsen)

"Stavfjords" siste ferd, sett med mine øyne.

Jeg vil fortelle hvordan jeg opplevde lørdagskvelden. Vi hadde jo hørt på radio og TV at redningskrysseren "Ægir" slepte en båt lastet med sprengstoff inn mot Kleven, men vi trodde alt gikk bra og ante ikke noe om den fare som truet oss, før vi kl. halv ti på kvelden fikk se helikopteret som blinket med orange lys innforbi Ryvingen og vesten på Hjelmen, da skjønnte vi at noe var galt. Jeg ringte til en av naboene, som hadde utsikt utover og han sa at "Ægir" var på vei inn Mannefjorden med dynamittbåten, men at han trodde noe var galt. Da tok jeg bilen og kjørte til Valvikbakken, hvor det var god utsikt til dramaet som utspant seg. Det var flere biler og folk som sto der, pluss politibilen med 3-4 politifolk, og alle var spente. Været var dårlig, stiv til sterk vestlig kuling og veldig mye sjø, så begge Færøybåene brøyt kraftig. Det var fullmåne, så vi så havaristen som lå og drev med fulle lys, også dekklys, pluss en taubåt og "Ægir" som lyste med sine sterke lyskastere. Og over båten hang et redningshellikopter, som antagelig skulle hjelpe til med å få en ny slepet ombord. - Det så først ut som båten skulle strande på Færøyrumpa, men strømmen satt litt ut, så den gikk så vidt klar den. Men så gikk ferden mot Store Færøyboen. Da fikk slepebåten tak i båten for tredje gang, og fikk dradd den opp mot vinden et lite grann. Men så brakk også denne sleperen, og taubåten holdt også på å bli tatt av bråtene av Færøyboen, og da var alt håp ute for "Stavfjord". Det bar fort mot Insteskjær og videre mot Fladeskjær, og ikke lenge etter lå båten med bunnen opp. Politifolkene fikk da ordre fra politikammeret i Mandal at alle måtte forlate Dyrstad og Valvik med en gang, og at de måtte gå fra hus til hus og få avsted

folk i en fart. Jeg kjørte da hjem og sa at vi måtte gå med en gang. Jeg vekket min mor, som hadde lagt seg, og hun fikk på seg noen klær i all hast. Vi fikk også med oss tante Elly (Fjermestad), og så bilen til Mandal til min bror John. Tror ikke vi brukte mere enn ti minutter før vi var klar og over øya. Flere folk som sto oppe på heier og knatter og så på forliset, ante ingenting om at vi hadde fått ordre om å rømme, før de så politibilene med blålys, og som ropte at alle måtte rømme øyeblikkelig. Noen som ikke var informert om hva som sto på, trodde det bare var en øvelse, men da politiet banka på dørene, gikk mange avsted bare som de gikk og stod, og flere fikk i forfjamselsen ikke en gang låst dørene. Og i løpet av kort tid var det ikke et eneste menneske igjen på hele Vesterøya.

Georg Walvick.

Skolefest - fra s. 9.

Du kan ringe eller skrive til:

Norunn Frigstad
Almeveien 34
Tlf. 043 - 62828

Allis Hansen
Almeveien 28
Tlf. 043 - 61902.

Eller til en av de andre komite-medlemmene.

Tenk over om du har noe å fortelle oss andre fra din skoletid. Ta gjerne med: Minnebøker, bilder, stilebøker, karakterbøker, ABC, godt humør osv.
Og husk; Sett av hele natta.

Hilsen

Allis Hansen

EN LITEN KOMMENTAR.

Denne utgaven av Skjernøyposten blir, naturlig nok, vesentlig preget av "Stavfjord"-ulykken. Vi må bare be leserne om unnskyldning for at det blir så mye av dette stoffet, men aldri i historien har vel Skjernøya vært i massemedienes rampelys slik som i dette tilfelle. En mengde aviser, radio- og TV-rapportere svermet over øya. Selv den kjente amerikanske TV-stasjonen CNN bragte nyheten. Og det var jo også litt av en nyhet. Vi kan ikke erindre å ha hørt om en dynamitt- eller ammunisjonsbåt som har eksplodert ved våre kyster i nyere tid.

Men vi må jo bare takke for at det gikk som det gikk. Hadde det skjedd på søndags ettermiddag, i stedet for gry-tidlig mandags morgen, kunne følgene ha blitt langt mer katastrofale. Hele hendelsesforløpet er inngående beskrevet andre steder i avisen, så her skal bare gis en kort kommentar: Det var jo for så vidt i orden at politiet lot folk slippe hjem søndags middag (det var jo etter utsagn fra sprengstoffekspertene), men fra det og til å slippe løs en hel "invasjonsarmè", er jo forskjellen ganske betydelig. Men nå gikk alt godt,

så ferdig med det! Det har også vært litt snakk om slepingen av "Stavfjord", hvorfor de ikke gikk østover i stedet osv. Nå skal ikke vi ta noe standpunkt til det her, men etter samtale med skipperen på redningsskøyta "Ægir", Eilif Christensen, opplyser han at her kom også assurandørene inn i bildet. De ville gjerne hat båten inn til Kleven om mulig. Dessuten ville det ha vært en stor risk å snu rundt og taue båten med vind og sjø på låringa (aktenfor tvers). Sjansen for at den ville tippe rundt var her atskillig større.

Men hva om enn alt er, så gjorde redningsskøyta "Ægir" og slepebåten "Mjølner" et imponerende og dristig forsøk på å redde "Stavfjord". Hellet var bare ikke på deres side, og det kunne lett ha gått langt verre - kloss i grunnbråttene fra Færøyoene. ----

Nå er det jo mange som har hatt forskjellige opplevelser i forbindelse med "Stavfjord"-episoden og som vi gjerne skulle ha tatt med her, men vi kan dessverre ikke få med alt. Plassen er jo tross alt begrenset, og vi vil gjerne kjøre litt bildestoff også.

H.K.

S K O L E F E S T.

Ja, nå er dato, klokkeslett og sted bestemt for skolefesten. Lørdag 19. juni kl. 17.00 på skolehuset (dersom vi får plass), da går festen av stabelen. Melder det seg mange må vi kanskje flytte ned til kapellet.

Komiteen, som består av Inger Syvertsen (Pedersen), Karin Larsen (Gabrielsen), Elise Reinertsen (Christensen), Elsa Mollestad (Dannevig), Torbjørn Berge, Norunn Frigstad (Jenssen), Allis Hansen (Berge) har vært sammen og forsøkt å lage et festlig program. I hvertfall mimret veldig og hatt det gøy.

Påmelding må vi ha, og mange har allerede vist sin interesse. På grunn av plassproblemer og mat, må vi vite hvor mange vi blir. Har du meldt deg på og noe kommer i veien, må vi gjerne få beskjed om dette.

Vi har også lyst til å sette en bukett blomster på graven til vår lærer, Georg Berge, den dagen. Hvis noen har lyst til å være med, møtes vi ved hovedinngangen til Mandal kirke kl. 13.00.

Påmeldingsfrist til festen er satt til 31. mai.

til s. 8

Skjernøy Helselags årsmøte og utlodning.

Skjernøy Helselag hadde årsmøte /utlodning på kapellet Tirsdag 1/12-92.

Til åpning holdt Torborg Aanenesen andakt. Årsmøtet ble ledet av formann i laget Oddbjørg Berge, det var også hun som leste årsberetningen som viste et godt arbeidsår for Helselaget. Det har vært 8 styremøter. Hyggestund er en gang i måneden. Festen som vi har en gang i året var Lørdag 19 Sep. på kapellet. Vi hadde sendt ut innbydelse og det var mange som fant veien til kapellet denne Lørdagskvelden. Det ble servert smørbrød og bløtekake. Sturla Ertseid holdt festtalen. Det var sang ved Heidi Rekmann og andakt ved Alf Vinje.

Formann i laget Oddbjørg Berge har vært med i den lokale komiteen for TV-aksjonen "Psykisk Helse". Til "Aksjon Mandal Sykehus" har vi gitt 3000,-kr. Til nyfødtmedisinen har vi gitt kr 1500,-. Ellers har vi gått rundt med lodd og merkesalg. Til de over 75 har vi gitt blomster til jul.

Nasjonalforeningen for Folkehelsen har gått inn i tuberkolosearbeidet i utviklingsland. Nærmere bestemt Malawi, Nicaragua og Nepal. Det koster kr. 250,- til kr. 300,- å kurere en pasient. Gjennom et årelangt samarbeid med NORAD har

Nasjonalforeningen fått en ordning at for hver krone Nasjonalforeningen greier å skaffe til veie blir støttet med det firedobbelte av NORAD. Oddbjørg orienterte om prosjektet, og etter forslag vedtok årsmøtet å gi kr. 1500,- til arbeidet. Regnskapet ble lest av kasserer i laget Bodil Aalvik og ble godkjent uten merknader. Styret i Helselaget har i år vært som følger:

Oddbjørg Berge, formann.
Bodil Aalvik, nestformann.
Betsy Wathne, styremedlem.
Jorun Abrahamsen, styremedl.
Olga Berge, styremedlem.
Signe Aalvik, varamann.
Anne Grete Syvertsen, varam.
Tove Jensen, varamann.

Nytt styre består av følgende:

Oddbjørg Berg, formann
Jorun Abrahamsen, nestform.
Betsy Wathne, styremed.
Olga Berge, styremed.
Bodil Aalvik, styremed.
Anne Grete Syvertsen, vara
Tove Jensen, vara.

I kaffepausen ble det solgt lodd. Vi hadde fått mange fine ting til utlodningen som innbrakte kr.8087,-. Et resultat Helselaget er meget godt fornøyd med. Helselaget vil takke øyas folk for all støtte i arbeidet vi driver.

Med hilsen

Skjernøy Helselag.

SMÅNYTT FRA ØYA

At eksplosjonen i "Stavfjord" var litt av et smell, kan bevises ved at den slo ut på Richters skala på jordskjelvstasjonen i Bergen. Målingene viste 3,2 som er betegnelse på et middels stort jordskjelv. Og på eksplosjonsstedet under vann er det, etter hva dykkerne sier, tre dype kratere i blanke fjellet. -----

Også et bevis på de store kreftene som var i gang er at den elektriske kabelen som ligger på bunnen fra Bogstøvågen til Ryvingen fyr også ble brutt i samme øyeblikk som det smalt. Bruddet er 400 - 500 meter fra eksplosjonsstedet, og etter målinger ca. 1000 meter fra der kabelen går ut i sjøen i Bogstøvågen. Denne kabelen må antagelig legges helt ny, da den helst ikke skal skjøtes. Så nå sviver fyret ved hjelp av de gode, gamle diesellaggregatene. -----

Det har i hele vinter vært utrolig mye mort (småsei) innforbi moloen i Dyrstadvågen. Den har stått så tykk at en ikke kunne se sandbunnen over store områder. Ja, det må være mange millioner, tror ingen før har sett slike mengder, helt inne i Våa. -----

Søndag 7. mars ble det holdt en musical på kapellet. La det være sagt, det ble en opplevelse av de skjeldne.

Det var Skjernøykoret SKUK, sammen med koret Kredamus fra Holum som sto for fremførelsen, tilsammen ca. 30 deltakere. De var forsterket med 2 fløyter, bassgitar, trompet, slagverk og piano. Dirigent var Torunn Strømme. Korets leder er vår organist Jan Erik Tallaksen. Og som de kunne synge. Feiende friske sanger. Det var også skriftlesning fra noen av medlemmene inne i mellom. Og Per Løvås holdt en kort tale. Det var stuvende fullt kapell

av både unge og eldre, som hørte på fremføringen. En virkelig fin opplevelse. -----

Vi gratulerer Tore Liseth, Nedre Farestad og Christina Sætran, som forlovet seg julaften. ----

Våre gratulasjoner går også til Gunn Siri og Lyder Amundsen, Dyrstad som fikk en jente lille julaften. -----

Og våre gratulasjoner går videre til Per Tønnes Berge og Grete Røssstad med en gutt 31/1. -----

På Dyrstad er det kommet i gang en liten hjemmeindustri. Det er Svein og Brenda Walvick som har startet opp med garnmontering i et nyinnredet rom i garasjen. De har anskaffet seg en monteringsmaskin som Brenda betjener, og hun kan klare å sette fløyt og blyline på mange garn om dagen. En god ide i disse arbeidsløse tider. Vi ønsker lykke til. ----

Lokalplanleggingen går sin gang. En kan vel si at en begynner å nærme seg sluttfasen.

Kloakkspørsmålet (i Farestad - Rosnes områdene) har voldt en del diskusjoner noen steder, men vi regner med at det vil bli en løsning. En garantert pris, som vi sier ja til, er på kr. 15.000 i tilkoplingsavgift. Hvis kommunen vil gå over dette, gjelder ikke vårt tilsagn. I tillegg kommer stikkledning fra huset til en samleledning. Beløpet er momsfritt og sannsynligvis vil staten dekke 25%.

Alle bolighus vil nok bli pålagt å knytte seg til, også sommerhus og hytter som ligger inne i bebyggelsen.

Det vil være synd å si nei til dette tilbudet, da det kan bety stopp i all videre utbygging i lang tid framover. -----

Vi nevnte at lokalplanleggingen var inne i sluttfasen og det er vel for så vidt riktig. Det er lagt opp til at alle gårds-kart skal være ferdige til visning på grendehuset onsdag 7/4. Det vil da være åpent fra kl. 17.00 - 19.00, fram til 14. april, som blir siste visningsdag. De dagene det er åpent vil en eller flere fra arealgruppa være til stede for å besvare spørsmål. Dagen for allmøte er satt til fredag 21. mai kl. 19.00.-----

Et lite hjertesukk.

Det hender vi får et blad eller to i retur - adressat ukjent. Dere som flytter, og som ønsker å få Skjernøyposten tilsendt, Vennligst send oss adresseforandring i god tid før neste utgave skal postes. -----

Den store årlige utlodning på kapellet ble holdt lørdag 13. mars. Kapellet var fullsatt av barn og voksne. Reidun Glad holdt andakt. Etter bevertningen, rundstykker og kringle, begynte lodd-salget, og det gikk radig unna. Men så var der også over 100 gevinster.- Resultatet ble meget bra, vel kr. 20.000 netto. En takk til komiteen som har hatt alt arbeidet med å stille det hele til. Der ligger tross alt atskillige arbeidstimer bak.

Hilsen styret
i U.F.

Hva er det som skjer med vår lille planet? Det siktes da her først og fremst til de værmessige forhold, for de må vel kunne sies å være høyst unormale. Dette er 6. vinteren som ikke er ~~ikkexer~~ noen vinter. Vi må tilbake til 86-87 for å finne en real vinter - med både havis og store snømengder. Ikke det at vi ikke synes det er herlig med bare veier og vårlige temperaturer i både januar og

februar. Det er bare så helt unormalt. Og tenk på alle slags kryp og utyske som overlever. Her kan vi bare nevne flåtten, som har vært svært plagsom de siste somrene.

Og så alle stormene da. Fra nyttår og et godt stykke inn i nyåret blåste det kuling og storm nesten uten opphør. Nå må vi jo ile til med å si at vi har sluppet svært lett i forhold til oppover Vestlandet og nordover. Hvor mange ganger de har meldt, og det har blåst orkan (ca. 32 m/sek), men også flere ganger langt over det, har vi faktisk mistet tall på. Om det skyldes drivhuseffekten eller hva, det får vi overlate til videnskapen å vurdere.

Og så høyvannet da. Nå ble det ikke så katastrofalt som vi kunne frykte, eller som de meldte. Men vi fastholder det vi nevnte i fjor at de som bygger - bygg høyt. Vi nevnte da 1/2 m. over høyeste registrerte høyvanne. Øk det til 3/4 meter! Dette er et fenomen som vi frykter bare vil forsterke seg i årene som kommer.

Men det har da slett ikke bare vært uvær, langt der i fra. Siste del av desember var bare helt nydelig, særlig i jula. Januar var som sagt tøff, men de siste dagene, samt deler av februar var ganske bra. Noen frostnatter har vi hatt, og just sett fargen på vinteren, men den forsvant fort. Det er litt synd på barna som ikke kan få prøvd hverken ski eller skøyter.

Men vintrene kommer nok tilbake-tror vi.

Nå er vi alt midt i mars og våren er rett rundt hjørnet - håper vi. Vi sier takk for denne gang og ønsker vel møtt igjen i begynnelsen av juni.-----
